Cofnodion Cyfarfod 6ed Hydref, 2022

Y Maer Rhys Evans, Y Dirprwy Faer Eifion Roberts, Jacqueline Allen, Dilys Evans, Fiona Hopkins, Eluned Jones, Clare Mackintosh, Moira Mai, Tony Parry, Eric Williams, John C Williams

Dilwyn Morgan, Cyngor Gwynedd

Lis Puw *(Clerc)*.

1. **Croesawyd** pawb gan y Maer a derbyniwyd ymddiheuriadau Siôn McGuinness.
2. **Buddiant:** Nid oedd datganiadau o fuddiant.
3. **Cofnodion:** Cadarnhawyd cywirdeb Cofnodion cyfarfod 1/9/22, gan nodi fod yr Is-bwyllgor bioamrywiaeth wedi cyfarfod.
4. **Materion y Clerc:** *yn cynnwys*

   i. (4ii) Meinciau Cysgod y Coleg: mae John Caradog Williams wedi gofyn i saer lleol wneud y gwaith.

   ii. (12i) Facebook: Adroddodd y Clerc ei bod wedi holi Cyngor sydd wedi creu tudalen ac roedd eu profiad nhw wedi bod yn un hynod o anodd; dywedodd clerc y Cyngor hwnnw ei fod yn wastraff o'i amser i hysbysebu digwyddiadau neu hysbysebion mudiadau neu sefydliadau eraill; cafwyd sylwadau annifyr yn lleol ac o bell; roedd hyn wedi arwain at begynnu barn. Cynigwyd creu polisi cyfathrebu ac anfonir copi o bolisi Cyfryngau Cymdeithasol wedi ei baratoi gan Un Llais Cymru at aelodau er gwybodaeth. Nodwyd nad yw cynnal tudalen fb yn rhan o swydd ddisgrifiad y Clerc ac nid rôl y Cyngor yw bod yn "arwyddbost" i eraill. Trafodwyd gyda Phartneriaeth Penllyn a ddywedodd bod nifer o gyfrifon cymunedol ar gael yn Y Bala y gall Cynghorau Penllyn eu defnyddio os dymunant.

   iii. (12iv) Problemau baw cŵn: ymwelodd y warden baw cŵn i nodi safleoedd lle mae angen biniau ac arwyddion. Diolchwyd yn gynnes iawn i John Caradog Williams am ei dywys ar fyr rybudd ar hyd y llwybrau .

   iv. (12v)NMWTRA: Ni dderbyniwyd ymateb i gais am gau safle parcio cul i'r de o siop y Co-op.

   v. (12vi) Gordyfiant gwrych ym mhen pellaf Cysgod y Coleg: mae'r gwrych wedi ei thorri'n daclus iawn erbyn hyn, a diolchwyd eto i John Caradog Williams am ddangos y safle i swyddogion Adra.

vi. Diolchwyd i Bryn Hughes, Cyngor Gwynedd, am ymateb buan i broblemau yn adeiladau'r Cyfleusterau Cyhoeddus

vii. Rhoddodd y Maer adroddiad o gyfarfod "Ardal Ni" 27/9/22. Mae'r gwaith ymgynghori ar greu Cynllun Strategol ar gyfer Y Bala wedi cychwyn ers blwyddyn a bydd Cyngor Gwynedd yn cyflwyno adroddiad drafft i'r Cyngor ac i'r trigolion erbyn diwedd y flwyddyn.

5. **Cyngor Gwynedd:** Derbyniwyd Adroddiad Dilwyn Morgan, Cynghorydd Gwynedd. Rhoddodd arweiniad ar y defnydd o apGwynedd.

   Coed y Stryd Fawr: Nid oedd y Cynghorydd wedi derbyn Cynllun trin y coed oddi wrth NMWTRA fel a addawyd ond roedd wedi cael gwybod y bydd gwaith yn cael ei wneud ar un goeden yr wythnos nesaf. Mae NMWTRA wedi gofyn am adroddiad ecolegol.

   Canolfan Deulu: Ar ôl 8 mlynedd o waith cynllunio, paratoi a strwythuro, roedd yn falch iawn o gyhoeddi y bydd y Ganolfan Deulu yn agor yn swyddogol ar 7/11/22.

   Llwybr Diogel i'r ysgol: Mae Cyngor Gwynedd yn dweud fod y gwaith yn mynd yn ei flaen.

   Y Tîm Tacluso: Maent wedi ymweld â'r dref i wneud arolwg ac fe fyddant yn holi'r Cyngor, yr ysgol a busnesau am eu hawgrymiadau.

   Ffordd y Gerddi: Mae'r Cynghorydd wedi gofyn i Gyngor Gwynedd docio gwrych yr hen ysgol.

   Neuadd Buddug: Mae'r Cynghorydd wedi dweud wrth yr Adran Eiddo am beidio â rhoi'r Neuadd ar y farchnad agored ar hyn o bryd. Ei fwriad yw cynnal cyfarfod yn lleol i drafod ei ddyfodol. Mae'n croesawu unrhyw syniadau, a bydd y mater hwn ar Agenda cyfarfod Tachwedd o'r Cyngor.

6. **Is-bwyllgorau:** Derbyniwyd adroddiadau:

   i. **Asedau:** Mae pobl yn rhoi posteri ar y llochesi bws ac maent yn edrych yn flêr. Cynigodd y Clerc ofyn i fusnesau cyfagos gadw llygad ac i bwrcasu defnydd i gadw'r gwydr yn lân.

   ii. **Bioamrywiaeth:** bydd yr is-bwyllgor yn creu Cynllun newydd yn fuan.

   iii. **Diogelwch y cyhoedd a mynediad i'r anabl:** Cafwyd adroddiad manwl gyda lluniau a nodiadau yn cyfeirio at fannau priodol yn y dref. Llongyfarchwyd yr is-bwyllgor yn fawr iawn ar eu cyflwyniad. Dywedodd y Cynghorydd Dilwyn Morgan y gallai hyn fod yn sail i greu Tref Gyfeillgar i'r Anabl. Dywedodd ei fod wedi codi nifer o'r materion ers blwyddyn gyda NMWTRA (megis lleoliadau'r parcio anabl) ond heb gael ymateb. Cytunwyd i ysgrifennu at Merfyn Morris (NMWTRA) ac at Gyngor Gwynedd ac arweinydd Ardal Ni i

geisio cael gweithredu a grantiau. Ystyriwyd creu is-bwyllgor i wthio hwn yn ei flaen.

iv. **Nadolig:** Cytunwyd i brynu 4 garland newydd.

v. **Gwarchod y Cyhoedd:** Bydd yr is-bwyllgor yn parhau i weithio ar y Cynllun Argyfwng gan gydweithio gydag asiantaethau argyfwng a Chyngor Gwynedd. Mae hwn yn ddarn sylweddol o waith i'w gyflawni dros gyfnod o amser.

vi. **Is-bwyllgor gwella'r dref:** Bydd yr is-bwyllgor yn cyfarfod yn fuan.

7. **Materion Cynllunio**:

NP5/53/LB75Q a NP5/53/LB75R Ceisiadau gyda manylion diwygiedig Banc Barclays, 68-70 Y Stryd Fawr

Nodwyd derbyn y cais ond nid oedd yr aelodau'n gallu gweld unrhyw beth wedi ei ddiwygio o'r cais blaenorol, felly nid oedd dim i'w ychwanegu a anfonwyd ar 2/9/22.

8. Materion Cyllid:

i. Derbyniwyd gwybodaeth lawn am y sefyllfa ariannol ddiweddaraf.

ii. Cytunwyd i dalu

a) Cyngor Gwynedd: Costau etholiad Mai 2022: £1,520.36

b) Un Llais Cymru Hyfforddiant £35 (talwyd 4/9/22)

c) Taliadau o dan Gytundeb: Glanhau llochesi mis Medi**;** Clerc mis Medi

iii Ceisiadau cymunedol am arian (Urdd Meirionnydd; Clwb pêl droed ieuenctid; Clwb Hoci) – cytunwyd i'w hystyried gyda gweddill ceisiadau cymunedol yn Chwefror.

9. Gohebiaeth:

i. Ystyriwyd llythyr parthed wal gynnal wrth ystâd Glannau Tegid a chytunwyd i anfon at Gyfoeth Naturiol Cymru i fynegi bod y Cyngor yn cytuno a'r farn hon.

ii. Cyngor Gwynedd: Nodwyd derbyn cais am estyniad cau dros dro Llwybrau 1,4 a 5 am 6 mis arall.

iii. Ystyriwyd cais am ymateb i drefniadau Triathlon 2022; nodwyd fod parcio ar strydoedd ochr yn broblem a gofynnwyd am osod conau i rwystro hyn yn y dyfodol. Diolchwyd am y trefniadau da eleni.

iv. Ystyriwyd llythyr yn mynegi pryder am gerflun Tom Ellis a gordyfiant y goeden. Cytunwyd i anfon at NMWTRA am y pryderon.

v. Dwr Cymru: derbyniwyd gwahoddiad i gyflwyniad parthed cynlluniau argae Llyn Celyn. Cytunodd John Caradog Williams a Tony Parry i fynychu.

vi. Un Llais Cymru:

a) gwahoddwyd y Cynghorwyr i fynegi eu dymuniadau ar gyfer hyfforddiant erbyn mis nesaf, er mwyn i'r Cyngor allu lunio Cynllun.

b) Derbyniwyd gwybodaeth gan Un Llais Cymru bod angen statudol i'r cyhoedd allu cysylltu gyda Chynghorwyr yn unigol a bod y manylion cyswllt hyn yn weladwy ar y wefan. Cytunodd Eifion Roberts i edrych mewn i brynu *domain* i'r Cyngor.

vii. Cyngor Gwynedd: Derbyniwyd gwybodaeth am gau Heol y Domen 24/10/22.

viii. Derbyniwyd gyda diolch adroddiad Andy Basford ar brosiect Llyn Tegid.

ix. Parc Cenedlaethol Eryri: Trafodwyd Ymgynghoriad Cyhoeddus: Ardaloedd Cadwraeth sy'n addas ar gyfer yr Unfed Ganrif ar Hugain. Rhoddwyd flas ar gynnwys y ddogfen. Tynnwyd sylw at oblygiadau Erthygl 4. Cytunwyd i lunio ymateb y Cyngor yn y cyfarfod nesaf.

x. NMWTRA: Derbyniwyd ymgynghoriad parthed 20mya mewn mannau priodol ar y cefnffyrdd yng Ngwynedd.

xi. Un Llais Cymru: Nodwyd derbyn gwybodaeth am gynhadledd "Adeiladu lleoedd cydnerth ar gyfer natur" a gynhelir ar 27/10/22

xii. Un Llais Cymru – Nodwyd derbyn gwybodaeth am gynhadledd i glercod a chynghorwyr ar lein (9/11/22).

xiii. Cymdeithas Gymunedol Y Bala a Phenllyn - diolchwyd i Gareth Moon am wybodaeth am ddarparu cinio poeth am ddim yn y Pafiliwn. Datganodd y Maer ei gefnogaeth ef a chefnogaeth y Cyngor i'r gwaith hwn.

xiv. Cytunwyd i anfon y cynnig o gymorth i greu parc sglefrio at y grŵp sy'n casglu arian i hyn ac at Steffan Prys Roberts.

10. Partneriaeth Penllyn: derbyniwyd adroddiad y cynrychiolwyr. Mae Canolfan Henblas yn llawn. Cafwyd ymweliad â Bethesda a gweld gwaith ardderchog yno.

11. **Materion lleol y Cynghorwyr Tref –** derbyniwyd gwybodaeth am lygod mawr yn y dref. Awgrymwyd defnyddio apGwynedd i adrodd am y broblem.

Dyddiad y cyfarfod nesaf: 3/11/22

ARWYDDWYD..(MAER) / / ....(CLERC)